

d) Melyik propagandakép kapcsolódik a matematikapéldában említett üzemszervezethez? Karikázza be az egyetlen helyes megoldás sorszámát!

1.

2.

3.

(Népfront: a kommunista diktatúra idején a választásokon egyedül induló szervezet, amelybe a többi pártot beolvasztották.)

e) Válassza ki az állítások közül azt a kettőt, amely valóban igaz volt a Rákosi-korszakra! Karikázza be a két helyes válasz sorszámát!

1. A parasztnak engedélyezték a háztáji gazdaságot a termelőszövetkezetek mellett.
2. Felgyorsult a vidéki lakosság városokba költözése.
3. Nyomásgyakorlással sikerült a parasztság egészét bekényszeríteni a termelőszövetkezetekbe.
4. Az elhibázott iparosítás miatt nőtt a mezőgazdaságban dolgozók aránya.
5. Az élelmiszerhiány miatt újra be kellett vezetni a jegyrendszert.

6 pont	
--------	--

6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

6.5 A kádári diktatúra

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-6.5

A feladat a Kádár-korszakkal kapcsolatos.

Válassza ki a korabeli karikatúrák közül azokat, amelyek alátámasztják a táblázatban szereplő állításokat! Írja a karikatúrák betűjeleit a táblázat megfelelő mezőibe! Egy mezőbe egy betűjelet írjon! Egy betűjel kimarad. (Elemenként 1 pont.)

A)

„Felduzzasztott adminisztráció.

– Ha bevezetnénk a teljesítménybért, ellopnák egymástól az ügyiratokat.”

B)

„Szabad árak. Ugyanaz az anyag.”

C)

„Vegyétek tudomásul, hogy kimaradok a suliból! Engem nem fog mindenki gúnyolni, hogy közönséges magyar farmerban járok!”

D)

„Ma is ötig hajtunk?”

E)

„Optimizmus.

– Már nem sokáig ácsorgunk itt az aluljáróban, tegnap beadtuk a lakáskérvényt.”

Allítás	Betűjel(ek)
a) Az állami munkahelyeken sok esetben nem volt hatékony a munkavégzés.	
b) A tervgazdálkodás rugalmatlansága miatt bizonyos javak megszerzésére hosszú ideig kellett várni.	
c) A nyugati divatot az ideológiai ellentétek ellenére is másolták.	

4 pont	
--------	--

2024-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-6.5

A feladat a Kádár-korszakkal kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „Szeretném, ha kijönnének Jászárokszállás községbe, ahol [a népnevelő csoportok] a parasztokat félholtra verik, addig, míg alá nem írják a belépési nyilatkozatot: erről meggyőződtem sajnos, bár ez inkább anarchia, mint kommunizmus. [...] [Aláírás:] Jászárokszállás dolgozó népe nevében egy valódi kommunista.” (Egy a pártbizottságnak küldött levél, 1959)

B) A megyeszékhelyen mondták, hogy volt falu, ahol a helyi vezetők levelet írtak az egyik pesti egyetemre, hogy az ott tanuló falubéli fiának ne adjanak jó bizonyítványt, mert az apja nem akar belépni a tsz-be. Olyasmi is előfordult, hogy egyik-másik ipari üzem túlbuzgó vezetői elbocsátottak néhány embert a munkából, mert nem lépett tsz- be [termelőszövetkezetbe] a rokonságuk. Az efféle vakbuzgóság ellen azonban komoly szigorral lép fel a kormányzat.” (Csák Gyula író, 1971)

C) „A mai helyzetben és még nagyon sokáig a jövedelemelosztás módja, az ösztönző premizálás jelentős mértékben meghatározza a tagok részvételét a közös munkában. [...] Mezőgazdaságunk fejlesztésére sokat fordít az állam. Helyes, ha a technika, a gép, a műtrágya, a szakszerű vezetés találkozik a másikkal, a tagok jó munkakedvével.” (Losonczy Pál fölművelésügyi miniszter beszéde, 1961)

D)

Egy termelőszövetkezeti nyári óvoda, 1960-as évek

a) Melyik állítás igaz a feladat összes (szöveges és képi) forrására? Karikázza be az egyetlen helyes állítás sorszámát!

1. A források szerzői elítélték a téészesítést.
2. A források szerzői nem kérdőjelezték meg a kommunista ideológiát.
3. A források szerzői támogatták a téészesítés erőszakos módját.

b) Mely módszerekkel érték el a termelőszövetkezetbe való belépést a források alapján? Karikázza be a **két** helyes állítás sorszámát!

1. A parasztoktól piaci áron vették meg földjeiket.
2. A népnevelő csoportok fizikai erőszakot alkalmaztak.
3. Az óvodás gyermekeket is nyári munkára kötelezték.
4. Akadályozták a rokonok előmenetelét.
5. A népnevelő csoportok tevékenyen hozzájárultak a mezőgazdaság modernizációjához.

c) Fogalmazzon meg egy korabeli – a forrásokban megjelenő – gazdasági érvet a téészesítés mellett!

.....

4 pont	
--------	--

6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-6.6

A feladat a magyarországi gazdasági rendszerváltoztatáshoz kapcsolódik.

Mely problémákat vagy célokat írják körül a következő, az 1990-ben elfogadott kormányprogramból származó részletek? Írja a megfelelő szakkifejezéseket a forrásrészleteket követő pontozott vonalakra! A felsorolt szakkifejezések közül válasszon! Egy forrásrészlethez egy szakkifejezést írjon! Két szakkifejezés kimarad. (Elemenként 1 pont.)

Szakkifejezések: államadósság, infláció, jóvátétel, kárpótlás, munkanélküliség, privatizáció

a) „Nem élhetünk együtt egy olyan [...] [folyamattal], amely állandóan gyorsul, amikor a lakosság és gazdaság szereplői folyamatosan azzal számolnak, hogy hónapról hónapra, évről évre az áremelkedések felülmúlják a korábbiakat. [...] Stratégiai célunk az erős és biztos forint megteremtése.”

.....

b) „A gazdasági program számol [...] [ennek] átmenetileg jelentős növekedésével, amely területileg súlyos [...] nehézségeket okozhat. [...] A rugalmas piacgazdaság eredményeként hatékonyan működhet az átképzés, a bérből és fizetésből élők nagy számban válhatnak vállalkozókká.”

.....

c) „Célunk igazságot szolgáltatni a parasztságnak az elszenvedett sérelmekért. E tekintetben az 1947-es esztendő meghatározó kiindulópont lehet, amikor kialakultak az 1945-ös földreformot követő tulajdonviszonyok, és még nem kezdődött el az erőszakos kollektivizálás.”

.....

d) „A program eredményeként olyan piaci struktúra alakul ki, amelyben döntő súllyal szerepelnek a kis- és középméretű vállalkozások, nagymértékben átvéve a pazarló, mesterségesen létrehozott és fenntartott állami nagyvállalatok helyét. [...] Ennek keretében számítunk a külföldi működő és pénztökére. A magyar gazdaságban szerepet vállaló külföldi tőke részaránya a program végére többszörösére nőhet.”

.....

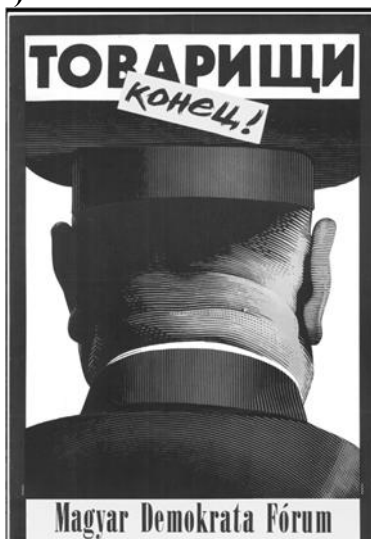
4 pont	
--------	--

2024-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-6.6

A feladat a magyarországi rendszerváltoztatás eseményeivel kapcsolatos. (komplex tesztfeladat)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A)

*Korabeli választási plakát
(Az orosz nyelvű felirat fordítása: Elvtársak,
vége!)*

B) „Mit kíván a magyar nemzet?”

Szabad, független, demokratikus Magyarországot.

1. Valódi népképviselést és többpártrendszert. Biztosítsák a választások szabadságát és tisztaságát.
2. [...] Érvényesüljenek az emberi jogok, legyen bírói függetlenség.
3. Szólás-, sajtó-, lelkiismereti és oktatási szabadságot. [...]
4. Jogot a sztrájkra. Ne korlátozzák az érdekvédelem, a követelés és a szolidaritás szabadságát.
5. Méltányos közteherviselést, a közkiadások társadalmi ellenőrzését. [...]
6. Ézszerű gazdálkodást, működő piacot, a tulajdonformák egyenjogúságát. [...]
9. Semleges, független Magyarországot. Vonják ki a szovjet csapatokat hazánk területéről. [...]
12. Igazságot '56-nak, tisztességet a forradalom mártírjainak. Nyilvánítsák nemzeti ünnepé október 23-át.” (*A kommunista diktatúra ellenzékének követelései*)

C) „A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely [ezt] a [...] választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. [...]

A Magyar Köztársaságban a pártok az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és szabadon tevékenykedhetnek.” (*Részlet az Alkotmány módosított szövegéből*)

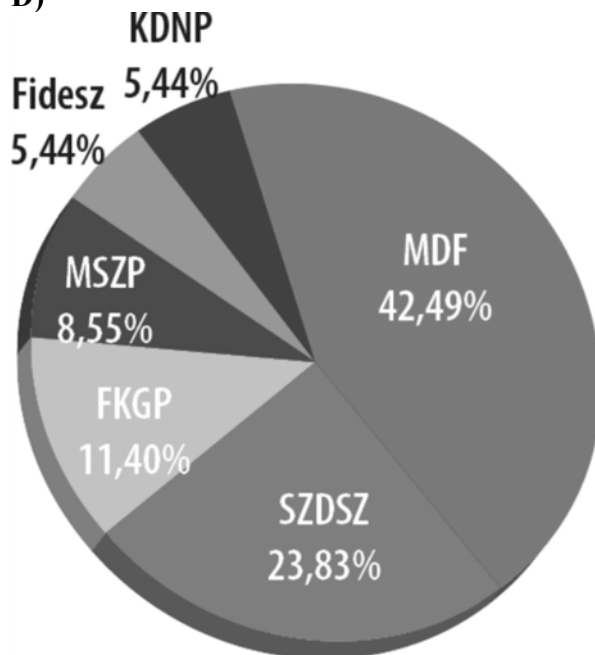
a) Tegye időrendbe a forrásokat keletkezésük alapján! Írja a táblázat megfelelő mezőibe a források betűjelét! *A legkorábbival kezdje!*

1.	2.	3.

Rendelje a B) betűjelű forrás megfelelő pontjait a táblázatban szereplő állításokhoz! Írja a táblázatba az állításhoz tartozó pont sorszámát! *Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Négy sorszám kimarad.*

Állítás	Sorszám
b) Közvetlenül megfeleltethető az A) betűjelű plakát üzenetének.	
c) Megjelenik benne a hatalmi ágak megosztására irányuló követelés.	
d) Érvényesítése a tervgazdaság felszámolásához vezetett.	
e) Nagy Imre újratemetése megfelelt ennek a követelésnek.	

D)

A parlamenti mandátumok (képviselői helyek) százalékos megoszlása az első szabad választásokat követően

f) Milyen eredménnyel zárult az országgyűlési választás az A) betűjelű plakátot kiadó párt számára? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát a D) betűjelű kördiagram és ismeretei segítségével!

1. A legtöbb képviselői helyet megszerezve egyedül kormányt tudott alakítani.
2. Más pártokkal szövetségre lépve alakított többpárti kormányt.
3. A legnagyobb ellenzéki párt lett, nélküle nem lehetett kétharmados törvényeket elfogadni.

6 pont	
--------	--